

Budapest

József-körut 29. sz.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel 12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314 900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* máv. titkár és ügyész.
Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Fábián Lajos* mérnök, *Ilkey László* székesfevárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* máv. f., *Vécsey Frigyes* máv. altiszt, *Horváth István* mozdonyfőszereelő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

A tagsági jogosultság első évében:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeggel kárpóttatik.

A második évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
b) Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.
d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

a) Baleset elleni biztosításban úgy mint az első, második és harmadik évben.
b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezménye-

zettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

Ezek képezik a biztosítottaknak A) csoportját, míg azok, akik a B) csoportba óhajtanak belépni, az itt felsorolt pénzbeli kedvezményeknek csupán felét kapják.

Ezen kedvezmények ellenértéke fejében az utóbbi csoportba belépők az első évben havi két korona, a második évtől kezdve havi 2 korona 50 fillér tagsági díjat, az A) csoportba belépők pedig az első évben szintén havi 2 korona, a második és a következő években havi 5 korona tagsági díjat fizetnek.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik.

Mindezeneken felül úgy az A), mint a B) csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviselőben részesülnek.

A »Kitartás« című hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Választmányi ülés. Egyesületünk választmánya 1902. évi február hó 23-án, vasárnap délután 1/2 3 órakor az egyesület hivatalos helyiségeiben választmányi ülést tart. Tekintettel arra, hogy ezen választmányi ülésen több nagyon fontos és úgy az egyesület további fejlődésére, valamint a tagok jogaira nézve is messze kiható ügyek kerülnek tárgyalásra, kérjük a választmányi tagokat, *hogy azon lehetőleg minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.*

Figyelmeztetjük egyúttal a választmányi tagokat, hogy az utolsóelőtti választmányi ülés határozatából kifolyólag, a választmányi ülésekre többé meghivatni nem fognak.

Tagok gyűjtése. Ezirányban ismételtén tett felhívásunknak, örömmel látjuk, máris mutatkozni kezdenek az eredményei. Egyesületünk és annak működése iránt a bizalom nőttön nő, mert újabb és újabb tagok jelentkeznek felvételre a társadalom minden rétegéből. Kérjük tagtársainkat, hogy ezt a dicséretes buzgalmat most már ellankadni ne engedjék. Sőt ellenkezőleg, ezt a kedvező jelenséget az egyesület és a maguk jól felfogott érdekében arra használják fel, hogy az újabb tagok számát most még fokozottabb igyekezettel iparkodjanak szaporítani. A kétkedők is meggyőződhetnek eddig már arról, hogy az egyesület minden kötelezettségének pontosan és hiven megfelel. De nemcsak hogy

megfelel, hanem a vagyongyűjtés és gyarapítás tekintetében is örvendetes előmenetelt tanusít.

Arról is meggyőződhetek tagtársaink, hogy komolyan törekszünk az egyesület belső életét minél helyesebb irányokban fejleszteni és hogy minden eddigi tanulságot felhasználunk arra, hogy a létező állapotokat javítsuk, jóknak mutakozó dolgokat meghonosítsunk, olyanokat pedig, amelyek bármely irányban bénítólag hatottak a fejlődésre, kiküszöböljünk.

Elvitázhatatlan kötelessége minden egyes tagnak, hogy bennünket ebben a szellemben támogasson és minél több új tagot toborozzon.

Lapunk előfizetőit — tehát nem az egyesületi tagokat, hanem azokat, akik csupán a lapra fizetnek elő — figyelmeztetjük és felkérjük, hogy az előfizetési pénzeket mindig lehetőleg a hónap első napjaiban, de legkésőbb minden hó 8-áig, hozzánk okvetlenül beküldjék. Mert ismételtén utalunk azon, már többször hangsúlyozott körülményre, hogy egy lapelőfizetőnk sem biztosíthatjuk be hamarabb baleset ellen, csak akkor, ha az előfizetési pénz már beérkezett. Sokan ezek közül abban a téves hitben vannak, hogy ők már be vannak biztosítva baleset ellen azzal, hogy a lap rendszeren megy czimükre. Hát nem ettől függ a biztosítás; hanem attól, vajjon ők beküldték-e már az előfizetési pénzt vagy sem. Így is a biztosítás csak a pénz beérkeztétől számított másodnapon lép hatályba.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 6. számában kimutatott segélyösszeg 19.850 korona

Balesetsegélyek.

Lapunk 6. számában kimutatott segélyösszeg 15.586 korona 66 fillér

Betegsegélyek.

Lapunk 6. számában kimutatott segélyösszeg 6050 korona

Újabb segélyek:

1503. Gulyás János, máv. áll. málh., Tóke-Terebes	20 korona
1909. Erdélyi Ferencz, máv. vonatmálh., Arad	20 »
273. Kvasz János, máv. asztalos, Bród	40 »

„Szakcikkék.“

A mi lapunk egy kölcsönösen segélyező jótékonyági egyesületnek a közlönye. Nemcsak az a célja, hogy az egyesületi dolgok állása iránt tájékoztassa a tagokat, hanem az is, hogy a tagoknak lehetőleg kellemes szórakoztatója legyen. Mert a kedvezmények között, amiket az egyesület az ő tagjainak nyújt, ez az ujság is akként szerepel, mint kedvezmény. Vagyis mint olyas valami, ami jó is legyen, kellemes is és amiért egyebek között szintén érdemes ebbe az egyesületbe beiratkozni.

Már most lássuk.

Panaszos levelet kaptunk a napokban, hogy ez a mi lapunk elhanyagolja a »szakcikkék« közlését. Mivel pedig a panasztévő a vasuti kartársak sorából került ki, fel kell tételeznünk, hogy a szakcikkék alatt ő vasuti szakcikkéket értett.

Tehát az a bűn terheli lelkiismeretünket, hogy nem foglalkozunk eléggé a vasuti szolgálatnak ugynevezett komoly oldalaival. . .

Nem akarunk ehelyütt arra a már ismételt hangoztatott álláspontra visszatérni, hogy hiszen a mi lapunk nem vasuti szaklap, nem is annak készült, nem is volt szándékában tisztán azzá átalakulni. Sőt nem is vetnénk fel ezt a kérdést, mint már többször elintéztet, ehelyütt, ha a tagjaink kívánságait és óhajait nem igyekeznénk mindenben respektálni, vagy a szükséghez és viszonyokhoz képest ezen kívánságok nemteljesítését nem látnánk illendőnek megindokolni.

Hogy mi a vasuti szakcikkéknek nem szentelünk több helyet, annak csak két oka lehet: vagy nem tudunk, vagy nem akarunk ilyen cikket írni, a lapba bevenni.

Vajjon tudunk-e ilyen cikkeket írni vagy sem, afelett mi vitába nem bocsátkozunk, nem bocsátkozhatunk. Legfeljebb afelett, hogy ki és mit nevez »szakcikknek«. Mert az egyiknek már az is vasuti szakcikk, ha Nagy Péter pályaoőr a nyilttérben szemrehányást tesz Kis Pál váltóórnek, hogy neki több fizetés dukál, mert hát ő több csizmatalpat nyű el a strekken, mint emez. A másiknak meg még az sem szakcikk, ha valaki értekezést ír a légköri nedvesség befolyásáról a sinek koptatására; legfeljebb annyit mond rá, hogy bolondság.

Aki arról akar meggyőződni, hogy tudunk-e és milyen vasuti szakcikkéket írni, az lapozzon vissza egy kissé a mult évi számokban. Aki pedig tudni akarja, hogy miért hagytunk

fel ezen irány kultiválásával, annak egészen őszintén megmondjuk az okokat:

1. Noha nem voltunk soha vasuti szaklap és nem is az volt a mi lapunknak rendeltetése, megpróbáltuk az ilyen cikkek közlését; de csakis azért, mert tagjaink nagy része a vasuti életpályához tartozik, és mert ezzel hasznos szolgálatot véltünk teljesíteni tagtársainknak. Hát nem volt köszönet benne. Az ilyen cikkeket még a vasutasok közül is csupán azok olvasták el, akiknek közvetlen szükségük volt azok tartalmára, egyes adataira. A többiek unottan fordítanak tovább és szidják azt, aki őket aféle »száraz, unalmas« dologgal traktálja. Ugy vélik, hogy elvannak ők látva utasításokkal, határozományokkal, szabályrendeletekkel, körrendeletekkel, meg egyéb rendeletekkel nyakig, mire való tehát nékiek az ilyen fárasztó olvasmány még itt is! Itt, ahol ők egészen mást, ahol ők mulatságosat, szórakoztatót várnak! . . . És bizony tapasztalunk kellett, hogy az e fajta cikkek még a vasuti tagok között sem fogadtattak olyan szívesen, mint ahogyan azt elvártuk volna. Mert a mai vasuti társadalom viszonyai olyanok, hogy a hivatalon kívül csak egy téma bir mindenkire nézve érdekl: az anyagi helyzet fejtegetései, annak javítására irányuló intézkedések megbeszélése.

Itt sem panaszkodhatik senki reánk. Kivettük bőven a magunk részét belőle; szóvá tettük mindazt, amit nézetünk szerint szóvá tenni helyénvaló volt a mi részünkről és szóvá tettük olyan alakban, amely a mi meggyőződésünknek legjobban megfelelt. De ezen érdeklődésünknek a vasuti dolgok iránt — határa kell hogy legyen. Egyesületi közlöny vagyunk, amelynek sok a más hivatásu, más foglalkozásu tagja is. Ezek épp oly joggal elvárhatják, sőt megkövetelhetik, hogy ha már nem szórakoztatja őket a lap, akkor az ő szolgálati dolgaikkal, az ő ipari ügyeikkel, az ő nemtudommicsoda kérdéseikkel is behatóbban foglalkozzék; legalább is éppen úgy, mint a vasuti tagtársak dolgaival. Most azután tessék elképzelni, hogy ha az ugynevezett szakcikkék még a hivatásos embereket is csak amugy félvállról érdekl, ugyan milyen élvezetet nyujtanak azok annak, aki nem vasuti ember? Tehát mi szándékosan mellőztük azt, hogy tagtársainkat és olvasóinkat sok olyan dologgal untassuk, amiről meggyőződésünk, hogy nem felel meg a közóhajnak. Törekvésünk igenis oda terjed, hogy tanítsunk, szórakoztassunk, mulattassunk; de csakis olyan cikkekkal, amelyek általános érdekűek s amelyeket nemcsak, hogy mindenki egyformán

megért, hanem mindenki egyaránt szívesen elolvas. Ezek pedig lehetnek általános társadalmi és tudományos vonatkozású dolgok, de nem lehetnek egy különleges szakmának elvont értelmű cikkei. Mi, amikor lapunkat megírjuk, azon óhajással teszünk minden sort a papírosra, hogy az kedvesen szórakoztassa majd az egyesületnek minden egyes tagját.

Panaszos tagtársunk pedig engedje meg, hogy csodálkozásunkat fejezzük ki az ő nagy érdeklődése felett, amelylyel a »szakcikk« iránt viseltetik. Ma, amikor ugyszólván csak az ördög az az ur, aki vasuti szakcikk után tudakozódik, ez a buzgóság valóban dicséretre méltó. Azonban arra kérjük ugy őt, mint összes vasuti tagtársainkat, hogy ha bármely szakkérdésben, bármikor szükségük lenne utbaigazításra, azt tőlünk egészen bátran kérhetik, mert a választ, a felvilágosítást tőlünk mindig készségesen megkapják.

Ha tulajdonképeni hivatásunkat szem előtt tartva, nem is lehetünk vasuti szaklap, de módunkban van minden vasuti kérdéssel a legalaposabban foglalkozni és azt, tagtársaink óhajához képest, a kellő időben és kellő alakban mindig meg is fogjuk tenni. Mihelyt pedig vasuti tagtársaink száma, vagy a vasuti körből való lapelőfizetők száma jobban meg fog növekedni, módját ejtjük annak, hogy újságunkat egy tartalmas vasuti szak-melléklettel is gazdagítsuk.

Akkor azután igazán nem lehet panaszja senkinek!

A honfoglalás története.

Minden jó magyart már a hazafiság szempontjából is kell, hogy érdekeljen hazájának története. Főképpen pedig az a történet, amelyik tudományos kutatások alapján épülve fel, a régmúlt eseményeket minél nagyobb hűséggel tárja az olvasó lelki szeméi elé.

Leghíresebb történettudósaink egyikének, Marczali Henriknek nyomán közöljük olvasóinkkal a honfoglalás történetének legrégebbi iratát a következőkben:

»Az úr megtestesülésének 677 évében, száz évvel Attila király halála után, a magyarok, a mint közönségesen nevezik őket, vagyis a hunnok, — deákul ungarok — III. Konstantinos császárnak és Zachariás pápának idejében, újra betörték Pannoniába. Átmenve a besenyők, fehér kunok birodalmán, Susdalon és Kió városain, átkeltek a nagy hegységen. Itt egy tartományba értek, hol számtalan sok sast láttak, és a sasok miatt nem maradhattak meg ott, mert azok, mint a legyek, lecsaptak a fákról és megették marháikat és lovaikat. Innét három hónapon át leszálltak a hegyeken és eljutottak Magyarország véghelyére, azaz Erdélybe, az említett népek ellenére.

Hadnagyaik közt Árpád, Álmos fia, Eleud fia, Ugek fia volt a leggazdagabb és leghatalmasabb. Ennek atyját, Álmost Erdélyben megölték, úgy hogy nem jutott el Pannoniába. Erdélyben tehát megpihentek és jószágukat is hevertették. Hallván a lakosoktól, hogy a Dunánál nincs jobb folyó, sem jobb föld a világon annál, közös tanácssal valami Kusid nevű követet, Kund fiát elküldték, hogy menjen, nézze meg azt a földet, ismerje meg annak lakóit.

A mikor hát Kusid eljött Magyarország középebe, eljutott a Duna vidékére, látta a gyönyörű helyet. Körös-körül a jó, termékeny földet, zöld mező közt a jó folyót, megtetszett neki. Elment hát a tartomány herczegéhez, ki Attila után uralkodott, Zvatapolughoz, üdvözölve őt övéi nevében, és előadta neki, miért jött. Zvatapolug ezek hallatára nagyon megörült, mert azt hitte, hogy azok parasztok, kik az ő földjeit művelni akarják és ezért a követet megajándékozva, őt elbocsátotta. Kusid pedig megtöltötte a Duna vizével kulacsát, a perje fűvével tömlőjét, fekete földet is vitt magával, úgy ment haza. És a mint elbeszélte mindent, mit látott, mit hallott, nekik is nagyon megtetszett, át is adta a vizet, a földet és fűvet. Ezeket megízlelve, jól megtudták, minő jó a föld, édes a vize, fűves a mezeje, mint a hogy a követ elbeszélte. Árpád pedig a Duna vizével megtöltve kürtjét, a magyarok előtt, a kürt fölött kérte az isten kegyelmét, hogy az úr adja nekik e földet örökre. A magyarság pedig háromszor kiáltotta: Isten, Isten, Isten, és ott kezdődött ez a szokás, a melyet a magyarok a mai napig megőriznek. Azután közös tanácsból visszaküldték azt a követet a herczeghez, és küldtek neki földjeért egy nagy lovat arabiai aranynyal bevont nyereggel és aranyos fékkel. Ennek láttán még jobban megörült a herczeg, azt hitte, hogy telepések módjára küldték azt a földért. A követ pedig földet, fűvet és vizet kért a herczegtől, mire az mosolyogva válaszolta: ezért az ajándékért legyen nekik, a meny nyit akarnak. És így a követ visszatért.

»Árpád pedig ezalatt a hét vezérrel bejött Pannoniába, de nem mint telepések jöttek, hanem mint a föld birtokosai örökös jogon. Ekkor más követet küldtek a herczeghez és azt az üzenetet mondatták el neki: Árpád és népe azt üzenik, hogy ebben az országban, melyet tőled megvettek, semmi módon meg ne maradj, mert a földet megvették a lovon, a fűvet a féken, a vizet a nyergen. És a mint a vezérnek elmondták az üzenetet, mosolyogva mondá: A lovat sulyokkal agyonütik, a féket a mezőre dobják, az aranyos nyeret a Duna vizébe vetik. Mire a követ: Hát uram, mi kárunk lesz abból? Ha a lovat agyonütöd, kutyáikat táplálad, ha a féket a fűbe dobod, kaszásai meg fogják találni az aranyát, ha a nyeret a Dunába veted, halásza az aranyat partra hozzák és haza viszik. Mert ha a föld, a fű és a víz az övék, minden az övék.

»Erre a herczeg gyorsan összegyűjtötte seregét, félve a magyaroktól, segítséget kért barátaitól is, és a mint mindnyájan együtt voltak, eljök ment. Ők pedig ezalatt közel jöttek a Dunához és egy szép mezőn, kora hajnalban, megütköztek. És az úr segítsége a magyarokkal vala, és ábrázatok elől futásnak eredt a herczeg, és a magyarok őt a Dunáig üldözték, ő pedig félelemből abba vetette magát, és annak örvényébe fulladt. Az úr visszaadta a magyaroknak Pannoniát, mint a hogy Mózes idejében

Seonak, az amoréus királynak földjét és Kanaán minden birodalmát örökségül adta Izrael fiainak. Árpád pedig a többi magyarokkal együtt legyőzvéen és megölvén Zvatapolug herceget, a Noe hegyén, Fejérvár mellett ütött tábort, és ez az első hely, melyet Árpád magának kiválasztott, és ezért alapította Szent István király, ki tőle származott, ide közel Fejérvár városát.

»Némelyek azt is mondják, hogy a magyarok második bejövetele idejében nem Zvatapolugot, hanem Moróthot találták Pannonia fejedelmének. Ez azért van, mert Moróth volt névszerint a főlebbvaló, de a vénségtől megtörve, Veszprém várában nyugodott, és midőn meghallotta fia szerencsétlenségét, a fájdalom miatt hirtelen meghalt, fia pedig új volt az uralomban.«

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A hét krónikája.

Háromszázhetvenhat esztendeje épen,
Hogy e haza elfult a mohácsi vészben.
Szolimán hordái betörték Budába
S a királyi várat borították lángba.

Tűznek martaléka lett a fényes várlak.
A temérdek sok kincs ment török prédának...
Nem is volt azóta ahhoz méltó háza
A magyar királynak vén Budavárába.

De szeret az Isten. Nem hagy el bennünket.
Visszaadogatja régi kincseinket.
Ezredéves multunk véres, szörnyű ára
Hiszen nem veszhet el! Nem mehet az kárba!

... Uj királyi várlak disziti a hegyet...
Oly fenséges, oly szép, hogy a szívem nevet,
Rá ha feltekintek, s a szemembe könny gyül —
Szent koronánk mását mikor látom felül.

Áldjon meg az Isten, drága, jó királyunk!
Leljük fel e házban közös boldogságunk.
Légy harmadik szentje Te szegény hazánkknak
S milljök zsolozsmái érted égbe szállnak!

*

Hazajött a király, fent Budában trónol.
A szegény s a mágnás, mind csak neki hódol.
Szemükben a lélek, fájdalom szivükben:
Mért, hogy mért nem él hát mindig a körünkben?

Mért hogy itt csak vendég, az is nagyon ritka?
Tán hivebbek Bécsben s jobb a német Miska?
... Ha nincs is oly nótánk, mint a Gotterhalte —
Jó királyunk, hidd el, nekünk drágább vagy te!

*

Torontál országban, vármegye házában,
Egy kis baj adódott most a minapában.
Bolond dolog biz az. Valami nagy seprű
Ugy le talált csapni, mint a saskeselyű.

Köpködés lett bezzeg, krákolás és lárma,
S felfordulás olyan mint a zsibvásárba.
Mert a seprű sepert és bizony a nyomán
Oly porfelleg támadt, akár a Szaharán.

Vármegyei urak, kiskirályok othon,
Csak úgy bukfenczezték ki az ablakokon...
Kár most már a köpenyt fordítgatni másra —
Azt a sok szemetet — ők hordták rakásra.

És te viczinális, hires torontáli,
Mikor fognak rajtad extracúzók jární
Potyajegyesekekkel és holmi dajkákkal,
Szalonkocsi párnán heverő vizslákkal?

Biz az szép idő volt! Kár hogy vége szakadt
És emlékezésül a deficit maradt.
Boldog vasuti kor, mikor a körvadász
Kupé ablakából a hajtókra puskáz!

*

Farsang utolsóján, úgy mondja a szokás
Vénnek és ifjunak dolga bolondozás.
Tél apókn biztosan azért bolondozik
S nyakunk közé megint tengereket zúdit.

Kirugott az öreg — nincs másként — a hámból,
És kizökkent bezzeg az ősi szokásból.
Már ugy lesz, meglássák, sztrájkol biz ő kelme
— A bolond havazzon néktek itt hitelbe!

Krumplly Kristóf s. k.

Rablótámadás egy pályaőrnél. Nem új dolog.
Csak a hely és az emberek változnak. A história
marad a régi: a szegény pályaőr, aki ott él kint
a pusztán, messze minden emberi tanyától, egy-
magában és végzi nehéz szolgálatát, él terhes hiva-
tásának. Sohasem tudja, hogy honnan, milyen vesze-
delem éri, milyen baj szakad a nyakába.

A szlavóniai vonalak vinkovcze-indiai részén,
a 29. sz. őrházban — Lacsarak feltételes megálló-
hely — lakott Rozsokár Antal kiadó-ór nejével s
egy tízéves és egy kétéves gyermekeivel. Február
hó 4-én este az utolsó személyvonat után Rozsokár
aludni tért, de még jóval éjjel előtt ismét kinézett,
mert valaki zörgette az őrház ajtaját. Rozsokár
azt hitte, hogy valami járatlan pasasér, akinek
utbaigazítást kell adni, hogy hajnalig már nem jön
vonat; esupa óvatosságból azonban kezébe fogta a
revolvert is, mert — szó ami szó, de bizony horvát-
szlavlavon testvéreink között még sokan akadnak
olyanok, akikkel, éjnek éjszakáján és kint a pusztán,
csak lövészerszám társaságában ajánlatos a
diskurzus.

Alig hogy Rozsokár kilépett az ajtón, néhány
ember vetette rá magát, akik ütni, fojtogatni kezd-
ték, majd leteperték a földre és addig ütötték, amíg
elvesztette az eszméletét. Az asszonyt, aki férje
segítségére sietett, a rablók Rozsokár revolverével
lőtték agyon, azután hementek a szobába, ahol egy
baltacsapással ölték meg a bölcsőben fekvő kétéves
gyermeket. A nagyobbik fiu, mikor a konyhából
bejövő zajt hallotta, ijedtében az ágy alá bujt s így
menekült meg a biztos haláltól.

E munkájuk után a gyilkosok feltörték a jegy-
szekrényt, az abban volt néhány forint készpénzt,
az őrl tulajdonát képezett néhány forintot és ékszer-
darabot magukhoz vették és eltávoztak.

Rzsokár reggel felé magához tért s most a
vukovári kórházban ápolják. A rablógyilkosokat
pedig nyomozza a csendőrség.

Jutalom egy pálya-őr nejének. A m. kir. államvasutak legutóbbi hivatalos lapjának közlése szerint a máv. igazgatóság a piski-petrozsényi vonalon beosztott Molnár János pálya-őr nejét azért, hogy éberségével két egymás ellen haladó vonatnak találkozását, esetleg összeütközését megakadályozta, 50 korona jutalomban részesítette... Hogy az mit kapott, aki a két vonatot egymás ellen elindította, azt a hivatalos lap nem mondja.

A szesz italok élvezete ellen. Van a porosz királyi államvasutaknak egy üzletigazgatójuk, úgy hívják, hogy De Terra. Ez az ur, mint afele régi és kiváló vasuti szakember, már régen küzd a szesz italok élvezete ellen, tapasztalásból tudván, hogy ezek okai a legtöbb vasuti balesetnek, szerencsétlenségnek, nyomornak. Küzdelme eddigelé nem igen lehetett eredményes, mert legutóbb arra szánta rá magát, hogy alárendelt személyzetét hivatalos körrendeletben szólítsa fel, hogy tegyen mindenki kötelező nyilatkozatot, miszerint a bor, sör, pálinka stb. élvezetéről lemond. Négyezer alkalmazott közül — tizenketten tettek ilyen fogadalmat, míg a többiek nagyon duzzognak igazgatójukra azért, mert jót akart velük.

Mert annak az igazgatónak jóságos szándékát ugyancsak nem lehet ám félremagyarázni Áldás van azon a vasuti családon, ahol a bor, pálinka stb. ismeretlen vendégek. Nálunk ép úgy, mint Németországban, mint mindenütt a föld kerekiségén. Hogy pedig Németországban négyezer alkalmazott közül csak tizenketten tudták magukat rászáni erre a fogadalomra, az nagyon szomorú világításban mutatja be az ottani vasuti emberek szokásait, életmódját. És talán némi magyarázatot is nyújt azokhoz a páratlan vasuti balesetekhez, amelyeket a német vasutak az utóbbi években hihetetlen mennyiségben és hihetetlen borzalmasságokban produkáltak, sőt folyton produkálnak még most is.

Eredmény. Az Amerikában megjelenő »Magyar Hirmondó« többek között az újvilágban történt balesetekről is megemlékezik s amikor az eseteket elmondja, arról is említést tesz, hogy milyen eredménnyel jártak. Hogy a »Magyar Hirmondó« mit ért az eredmény alatt, azt a következő közleménye igen világosan megmagyarázza:

»Malta, III., állomás mellett az ohamai gyorsvonat kisiklott. *Eredmény:* három halott, sok sebesült.

Lynchburg, Va., közelében földomlás folytán egy személyvonat több kocsija a James folyóba esett. *Eredmény:* három halott.

Glencoe, Pa., közelében a Baltimore & Ohio vasút newyorki vonata kisiklott és a kocsik lángba borultak. *Eredmény:* két halott, 17 sebesült.

Macon-ban, Ga., felrobbant egy vasuti mozdony kazánja. *Eredmény:* öt halott, 11 sebesült.

Johnstown, Pa., közelében összeütközött egy személy- és egy tehervonat és a roncsoknak nekiment egy harmadik tehervonat. *Eredmény:* négy halott, 10 sebesült.

Gray, W. Va., mellett összeütközött a Columbusból, O., Norfolkba, Va., igyekvő személyvonat egy tehervonattal. *Eredmény:* két halott, több sebesült.

Egészség és betegség a magyar közmondásokban. Az él soká, aki jól él.

Olyan az élet mint a hold; néha telik, néha fogy. Kurta az élet, de a nyomoruság hosszuvá teszi.

Elég szép, aki ép.

Ép testben, ép lélek.

Kelletlen ott a kincs, hol jó egészség nincs

Bibor, bársony, vendégség — jobb egy nap egészség.

Az egészség izét a betegség adja.

Tisztaság és csinos viselet második egészség.

Egy-kétnapi dinom-dánom, holtig való szánombánom.

Többet öl meg a rendetlen eszem-izom, mint a kard.

Mértékletlenség több embert viszen el, hogyszem a fegyver.

Török, torok sok kárt tett az országban.

Bor be, ész ki.

Kevés vacsóra, jó éjszaka.

Legjobb fűszer az éhség.

Kenyér, sajt, két tál étel.

Annál jobb a kenyér, mennél több a szeme.

Vén embernek bor az orvossága.

Ritka egészség betegség nélkül.

Nem mondja a gyermek, ha nem beteg.

Étel, ital, álmom: szükséges e három.

A hideg víz sok bajt elvisz.

Jó pihenni olykor, de henyelni vétek.

Heverő testben bujdosik az elme.

Orvos és gyóntató előtt káros a titkolás.

A nyavalya a bolondot is észére hozza.

-Akkor van legrosszabbul a beteg, mikor nem érzi hol fáj.

Öregség mindennapi betegség.

Hamar meghal, ki korán kezd élni.

Öregnek ajtóban, ifjunak lesben a halál.

Virágok ápolása télen. A virágok ápolását télen nem mindenki érti. Rendszerint a napos ablakhoz állítják Flóra gyermekeit a meleg szobában és bőségesen öntözik. Így a virág egész télen át buján hajt, de tavaszra ellankad. A növénynek télen nyugalomra van szüksége, hogy erejét tavaszra összegyűjthesse. A meleg szobában ez lehetetlen. A meleg emeli a szervek életképességét és a növény ezáltal erejét időn kívül elpazarolja. A nyári tevékenység által meggyöngyült virágszervek nagy víztömeget nem képesek feldolgozni. Ha mindazonáltal sokat locsolják télen a növényt, gyökerei elrothadnak vagy a növény kihajt és erejét felemészti. A virágoknak télen száraz és hűvös helyen kell állni és csak a fagytól kell őket megvédeni. Locsolni csak ritkán kell. A kertben és sirokon levő virágokat nem kell kiszedni és a pinczébe elrakni. A legtöbb virág ki bírja a telet szabadban, ha mint a rózsátöt lefektetik, egy kis polyvát hintenek reá és földdel letakargatják. Télen nyíló virágokkal, mint jáczintok, alpesi virágok, ibolyák stb. persze másképen kell bánni. Ezek mérsékelt meleget és locsolást kibírnak, de hűvös helyen ezek is tovább élnek, mint fűtött szobában.

A hosszú alagut. *Utas* (a vele szemben ülő kisasszonyhoz): És most egy hosszú alagut következik, nagysám. Reménylem, hogy kegyed nem fél az alagutaktól?

Kisasszony: Óh nem, uram! Egyszer már vágtam képen egy urat, aki meg akart csókolni.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Poste restante. (Folyt.)

(Amerikai regény.)

— Irta: John Nobody. —

Burton a legelölkelőbb utcák egyikébe vezetett, hol csakhamar egy diszes ház előtt állottunk meg.

A kapu a késő éj daczára még nyitva volt és így könnyen bejutottunk. A házban sehol semmi világosságot nem vettem észre és még megjegyeztem, hogy talán zavarni fogjuk a házelieket.

Burton felelet helyett mosolygott. E közben az első emeletre értünk, hol Burton megrántotta az egyik ajtó csengetyűjét. Ezután sajátságosan kopogott az ajtón, amiről észrevettem, hogy a kopogás titkos jeladás egyszersmind. Alig néhány pillanat múlva megnyílt az ajtó. Óriási természetű szerencsen fogadott bennünket, kitől Burton halk hangon kérdé:

— Itt van még Bagley?

— Igen, uram, még mindig a könyvtárszobában van, ahol ön hagyta.

— Jó, nem fogjuk őt zavarni. Ezt a fiatal urat hoztam magammal, hogy bemutassam és ismeretséget szerezzek neki.

A néger rejtélyesen mosolygott, azután pedig a lakosztályba vezető ajtót nagy előzékenységgel kinyitotta. A szobák egész során haladtunk keresztül. Valamennyi fényesen volt berendezve. Az ablaktáblák be voltak csukva és egészen elzárták a külvilágtól e helyet. A földig érő nehéz selyemfüggönyök arra engedtek következtetni, hogy itt még nappal is bizonyos titokzatos élet folyik. Végre megállottunk az egyik szobában, ahonnan Burton a következő szoba ivalaku bejáratára mutatott, melyet nehéz függönyök takartak el. Burton lábujjhegyen oda vezetett és a függönnyt kissé félre tolta.

— Tekintsen csak be.

A szobában négy személyt láttam. Egy asztalnál ülve kártyáztak. A játékosok egyikében Jamest ismertem fel. Mélyen bele volt merülve a játékba és a játékdüh egész szenvedélye az arcán tükröződött vissza. Ajka egészen szintelen volt. A játék szenvedélyesen folyt és úgy látszott, hogy vége felé jár. Vettem észre, hogy sok függött ettől a játszmától, mert James arcza idegesen rángatózott.

— Szeretném ellenfelének arczát is látni — sugtam Burtonnak.

— Biztosítom, hogy nem látna egyebet egy ördögi arcznál, mely gyönyörködik áldozatának vonaglásában. Bagley nagyon is hidegvérű, nem jön izgatottságba; sok fiatal embert tett már tönkre.

— Talán Jamesen van a sor.

— Ugy látszik.

Végre is befejezték a játékot és felállottak. — Nos Bagley, — mondá James kétségbeesett mosolylyal — ön nyert.

— A szerencse nekem kedvezett.

— De a pénzre várnia kell most már addig, mig...

— Mig nőül veszi Argyll Eleonórárt, — egészíté ki Bagley — így egyeztünk.

— Amint mondja.

— Csak arra kérem, ne soká halaszsa a dolgot.

— Ne féljen, találom rá módot, hogy még a házasság előtt kifizessem adósságomat. Egy hónap letelte előtt hirt adok magamról.

— Legyen szives néhány sorral követelésemet biztosítani.

— Miért ne — és mindketten az íróasztalhoz mentek.

Burton most már félrevont az ajtótól, azután pedig sietve távoztunk a házból,

Az egész uton nem beszélünk egymással. Alvásra most már nem is gondoltunk, hanem haza érve, a kandallónál foglaltunk helyet. Kíváncsian kérdeztem Burtont, hogy honnét tudta meg Jamesnek itt-tartózkodását.

Nem adott mindjárt választ. Kis idő múlva azonban mosolyogva kezdte:

— Az már mégis furcsa volna, ha én ilyen urakat nem kísérek folytonos figyelemmel. James eredetileg önnek járt nyomában, de miután elvesztette, nem tudván okosabbat tenni, felkereste Bagleyt. Különbben a legapróbb részletekig el tudnám mondani, hogy mivel töltötte idejét eddig New-Yorkban.

— Csodálnám, — mondám kellemetlenül érintve Burton titokzatosságától — ha megbizottai nekem is minden lépésemet nem kísérek figyelemmel!

— Ha ugy is volna, azt hiszem, nincs mitől tartania.

— Az igaz, de senkinek sem lehet kellemes, ha tudja, hogy felügyelet alatt áll.

Ezt csak azért mondtam, hogy Burtontól valamiképp megtudjam, nem-e vigyáznak reám is. De ő kitérőleg felelt:

— Kinek tiszta a lelkiismerete, annak semmitől nem kell tartania.

— Ön azt mondta előbb, hogy James az én nyomomban akart maradni; mi célja volt ezzel?

— Azt majd megtudja.

Látván, hogy hasztalan várok felvilágosítást Burtontól, másra tereltem a beszélgetést.

— Eddig nem is tudtam, hogy James ilyen szenvedélynek hódol. Meg vagyok győződve róla, hogy rokonai, sem tudják. Nem volna jó Jamest figyelmeztetni, hogy hagyjon fel a játékkal?

— Nézetem szerint, nem. James nem azért játszik, mintha hajlama volna a játékra, hanem inkább valami benső nyugtalanság hajtja őt ehhez a szórakozáshoz. Nekem pedig különös okom van, hogy ne zavarjuk őt szórakozásaiban. Neki nem szabad még sejtenie sem, hogy mi ezt tudjuk. Látni és hallgatni a mi jelszavunk! De már virrad, szükségünk van nyugalomra.

Ezzel szobáinak egyikébe vezetett, ahol már készen állott az ágy és jó éjt kívánva, magamra hagyott.

Nem tudtam aludni. Elöttem lebegett James alakja, amint a játékszobában láttam.

Sokáig töprenkedtem afelett, hogy hol veszi a játékhoz szükséges pénzt. Önkénytelenül arra a rejtélyes lopásra gondoltam és akaratlanul összeköttetésbe hoztam Jamesel. Hátha éppen ő a tolvaj? Bármint küzdöttem ellene, nem tudtam attól a gondolattól szabadulni, hogy Jamesnek része van az akkor elkövetett lopásban.

Reggel Burton szobámba jött és a reggelihez hívott. Alig hogy ettünk, leányához sietett, aki még mindig rosszul érezte magát.

Hogy távolléte alatt ne unatkozzam, egy hir-
lapot nyújtott át.

Alighogy olvasni kezdtem, megszólalt a csengő. Valaki jött Burtonhoz. Legnagyobb meglepetésemre néhány pillanat múlva James lépett a szobába. Ő azonban nálamnál is jobban meg volt lepve, hogy ott látott engemet. Meredt szemekkel nézett reám, s bár ajkai mozogtak, nem hallottam szavát.

Végre is magához tért és gunyos mosolylyal palástolta meglepetését.

— Ez ugyan különös, — kezdé élesen — hogy én önt itt találom. Talán bizony fölcsapott Burton segédjének és már lakást is vett nála?!

Jamesnek hangja elárulta, hogy gyanakodik reám és nyugtalanítja őt, hogy Burtonnál talált.

— Burton tegnap egészen váratlanul magához hivatott, — feleltem nyugodtan — mert Leesyról néhány nyomra akadt, és mindaddig itt fogok maradni, míg valami bizonyosat sikerül megtudnunk.

— Valóban! — kiáltá James feltűnő örömmel — tehát nyomon vannak!

Észrevettem, hogy szinte megkönnyebbült felvilágosításomra és sokkal barátságosabban folytatta:

— Tehát felfedezték annak a haszontalan leánynak rejtekhelyét? Nem hiszem, hogy Eleonóra annyira epekedne vőlegénye után, ha tudná, hogy milyen viszonya volt neki.

— Ne sértse a halott emlékét, — szoltam közbe — önnek ahhoz nincs joga. Akárki adta is Morelandnak a halálos döfést és bármi okból; de arról meg vagyok győződve, hogy olyasvalamit soha sem követett el, ami a becsülettel ellenkeznék. Azt pedig előre is megjegyzem, ha valaki e tekintetben gyanusítani merné a halottat Eleonóra előtt, annak a ficzkónak velem gyűlnék meg a baja, mert én azt elég gaznak tartanám arra is, hogy esetleg ő volt a gyilkos!

— Igazán? — vélé James gunyosan.

Nem feleltem, mert a következő pillanatban Burton lépett a szobába.

James feltűnő szívélyesen üdvözölte.

— Nem is gyanítottam — kezdé — hogy Richardot is itt fogom találni. Én magam csak azért jöttem tegnap a városba, hogy új felöltőt vegyek magamnak, azután pedig az operába mentem. Mielőtt visszamennék, önt sem akartam elkerülni, hogy a dolgok állásáról kissé tájékozzam magamat. Talán már valami fontosabb dolognak jött a nyomára?

— Mindössze annyit mondhatok, hogy láttuk Sullivan Leesyt.

— És ön csakugyan azt hiszi, hogy az a szerencsétlen teremtés részes volna a büntetben?

— Ezideig még semmiről sincs biztos tudomásom. Magatartásából azonban azt következtetem, hogy vagy bűnrészes, vagy legalább tudomásul bír arról, hogy ki a gonosztevő.

— Ez helyes; de ha szabad kérdeznem, mi eredménye volt annak, hogy Sullivan Leesyt feltalálta? Vagy ilyen dolgokról nem szabad kérdészködnöm?

Burton nem szolt semmit, csak mosolygott.

(Folyt. köv.)

Többé nem iszunk!

— Korrajz. —

Történi: Németországban, most.

SZEMÉLYEK:

Az igazgató ur, a titkár.

A »Kitartás« eredeti tárczája.

Az igazgató ur (fényes berendezésű teremben, ami ugylátszik, iroda is): No lássa Kropf, csak akarni kell valamit! Csak szívósság, kitartás mindenben! Most már annyira vagyunk, hogy végre kiadhatjuk a rendeletet a kész alapszabálytervezettel együtt. Még ma ki kell mennie. Érti? *Ma!* (A titkár hajlong és kifelé igyekeznék.) Várjon csak Kropf, várjon, még akarok magának valamit mondani. Hiszen ön jól ismeri terveimet erre vonatkozólag, tudja intenczióimat, stb. Hanem azért jó lesz, ha még egyszer végig vesszük az egészet. Tehát. Az egylet czime lesz: »Többé nem iszunk.« Tudja, ez igen sokat mond. Ebben már benne van a többi is. Célja: no azt majd ki fogja ön fejteni, hogy mi a célja; hogy minden rangú és rendű, meg minden nemű vasuti alkalmazott a káros italozásról záros határidőn belül leszokjék. Ön, Kropf, persze nem is sejti, hogy ennek milyen gyökeres reformok lesznek következményei a vasuti forgalom és a vasuti szociális viszonyok terén. Hát honnan is sejtene? Nohát önnek megsugatom — de határozott titoktartás kötelezettsége mellett — hogy mit fogunk mi ezzel az egyesülettel elérni: abszolút biztonságot a forgalomban és alapos fizetésjavítást az államháztartás legcsekélyebb megterhelése nélkül. Érti? . . . No persze hogy érti. Hiszen ön intelligens fiu. Ezen egylet megteremtésének fényéből egy sugár önt is meg fogja illetni, mint az én eszmémnek hű tolmácsolóját. Ugy, gyerünk tovább. Mi is következik? . . . No igen. A tagok jogai és kötelezettségei. Tehát a jogok közé fog tartozni elsősorban, hogy minden egyesületi tag megvetéssel köphet ki, mikor egy korcsma, pálinkásbolt előtt elhalad; szánalmas mosolylyal nézheti le azt a vasutast, aki nem egyesületi tag; nem italozván, nem tartozik a korcsmai kontót kifizetni; akkor is szabad jókedvűnek lennie, amikor csak vizet iszik; nagy hidegekben, mikor már a bunda is kevés ahhoz, hogy meg ne fagyjon, joga van hozzá, miszerint azzal a tudattal melegítse meg a lábait, hogy ő a mi egyesületünknek tagja; joga van végül, hogy kávésbögréjét a mozdonykonyhán melegítse s ha szomjas, a szerkocsiból is ihasson vizet. Ez csak elég jog? Mi? Most a kötelelégek: fogadalmat tesz, becsületszavával kötelez magát, hogy egy bizonyos meghatározott naptól ési órától kezdve szeszes italt többé a szájába nem vesz; erre minden kartársát rávenni igyekszik; a borraivalókat elfogadja ugyan, de az egyesület pénztárába szállítja be; megundorodik, mihelyt bornak, sörnek, pálinkának, rumnak csak a nevét hallja; minden reggel egy liter, délben két liter, este három liter vizet iszik meg, hogy gyomra más italokra ne vágyakozzék; sattuóbbi, ezt is hozzáírhatja . . . Az egyesület vagyonát képezik a tagok havonkénti járuléka: minden egyes tag két perczentjét küldi be annak, amit elivott volna, ha az egyesületbe be nem lépett volna; ebből szép pénz fog összegyülni. Azután az összes borraivalók és egyéb hasonló izü

ajándékok, amiket mind be kell az egyesületbe szolgáltatni. Ezen a pénzen lefotografáltjuk azokat a bűnösöket, akik nem akarnak az egyesületbe lépni s mint aféle bűnösök albumát fogjuk ezt nyilvántartani. Minden évben pedig jutalomdíjakat osztunk ki ama tagjaink között, akik az elmúlt évben a legjózanabbaknak mutatkoztak... És most menjen, két óra előtt pedig a rendelet és a tervezet itt legyenek.

Titkár: Az utolsó pontra talán, könyörgöm...

Igazgató: Az utolsó pontra talán nem jön semmi, utánna pedig az én aláírásom Előre...

Titkár: Kérem, igazgató ur. (El.)

*

Titkár: Bátorkodom jelenteni igazgató urnak, hogy tegnap járt le az a terminus, ameddig a kötelező nyilatkozatoknak az összes vonalokról be kellett volna érkezniök. De máig vártam, mert...

Igazgató: Nos, nos, olyan sok jött ugy-e, hogy nem volt képes rendbeszedni őket. Képzelem. Hiszen ez elvárható is volt. Tudtam én ezt előre; ismerem az embereimet. Hanem maga Kropf, nehezen gondolkozik kissé ilyen dolgokban. Nehezen. Az eszme teszi barátom, az eszme. Mert ahol az van, ott minden van, de ahol eszme nincs, ott egyéb sincs. Hát hányan jelentkeztek?

Titkár: Tizenketten.

Igazgató: ???... Állomásonként, akarja bizonyára mondani?

Titkár: Nem kérem. Összesen, az összes vonalokról, állomásokról, fűtőházaktól csak ennyien jelentkeztek.

Igazgató: Hja, ha maga csak néhány állomásnak küldte meg a...

Titkár: Óh nem kérem, minden egyes helyre kiment a rendelet.

Igazgató: ... Mondja csak, hány emberünk is van nekünk össze-vissza odakint?

Titkár: Négyezer.

Igazgató: Nem volt a főbb vonalak valamelyikén hófúvás, árviz, csatlakozás mulasztás, ami miatt a posta még nem érkezhetett be esetleg?

Titkár: Az nem. Hanem ma reggel jött egy csomó baleseti sürgöny s ép referálni akartam őket.

Igazgató (magában): Tizenkettő... négyezer között... hallatlan... tizenkettő... (hangosan) Mutassa, ki az a tizenkettő?

Titkár (szó nélkül átnyújtja a listát).

Igazgató (halkan olvas): Leberwurst Fridolin állomási felvigyázó, Krautmeier Flórián pálya-őr, Halbseitel Gottfried mozdonyvezető, Weinbeisser Hermann vonatvezető Rothnasig Friedrich kalauz, Biermann Hans (a többit már csak magában olvassa. Mikor kész az olvasással, gondolkozik egy darabig)... Szép névsor, nagyon szép névsor, mondhatom... Eh, de már most halljuk azokat a baleseti sürgönyöket!

Titkár (olvassa az elsőt): Bumberg állomáson túl a 276. és 295. sz. tehervonatok összeütköztek. Egy fékező meghalt, két fékező, egy fűtő sulyosan, egy vonatvezető, két fékező, egy mozdonyvezető könnyen megsérült. Anyagban kár hatezer márka.

Igazgató (nyugtalanul): Ok?

Titkár (tovább olvas): Baleset oka Leberwurst Fridolin állomási felvigyázó nagyfoku ittassága és ebből keletkezett helytelen intézkedései.

Igazgató (ránéz a kezében lévő lajstromra): Leberwurst Fridolin... hiszen... tovább...

Titkár (olvassa a második jelentést): Leokadienberg és Gottseibeius állomások között a 7902. sz. vonat a 49. sz. őrház melletti utátjárón elgázolt egy szekeret. Két ember meghalt. Ok...

Igazgató (idegesen): No, ok?

Titkár: Ok Krautmeier Flórián pálya-őr teljes ittassága.

Igazgató (még idegesebben): Szszsz... hisz ez teljes képtelenség... Krautmeier! Itt van a lajstromon!

Titkár (olvassa a harmadik sürgönyt): A 605. sz. gyorsvonat Guckinsloch állomáson befutott a fűtőházba, s ott álló mozdonyokkal ütközött össze. Tizenhét utas könnyebben megsérült. Anyagi kár négyezer márka. Ok...

Igazgató (dühösen): Ok?

Titkár (olvass tovább): Ok Rosztopschin Ferdinand váltó-őr, Halbseitel Gottfried mozdonyvezető, Weinbeisser Hermann vonatvezető megállapított ittassága...

Igazgató (dühösen az asztalra csap és felugrik): Ittassága? Nohát az egy hallatlan misztifikáció! Ezek az emberek egytől-egyik a »Többé nem iszunk« egyesületnek alapító tagjai Itt vannak a neveik, ni! Menjen azonnal a távirdába és sürgesse meg a kimérítő jelentéseket! Rögtön!

(Egy hivataloszolga belép és néhány sürgönyt helyez alázatosan az igazgató asztalára. Majd ismét el.)

Igazgató (olvassa az elsőt): Ahá, már itt vannak. Tehát... no igen. Leberwurst azért ivott annyit, mert bucsulakomát tartott, ahol örökre elbucsuzott a szesz italoktól. Szamár!... Krautmeier... ittasság oka: beiratkozás a »Többé nem iszunk« egyesületbe, amit ő meg akart ünnepelni. Ostoba!... Hát ezek?... Igen... Halbseitel, Rostopschin, Weinbeisser... persze, itt is bucsulakoma. Ezeket a társaik bucsuztatták át a józan életbe. Szép bucsuztatás! Betyárok! (Összegyüri a kezében tartott kimutatást és földhöz vágja.) Kocsimat állitassák a 203. sz. vonathoz...

Máv. Zakariás.

Az árva.

— A »Kitartás« eredeti tárczája. —

Szép nyíló rózsabimbó volt ő is, a falu árva, Esztike. Nem hiába, hogy piros pünkösdi napján született; arczán a legszebb rózsák piroslottak, szemeiben a nefelejts virága nyílt.

Mindig vidám, mindig jókedvű volt ez az élő virág. Mert még abban a korban lett árva, amikor a fájdalom is gyermek, amikor annak érzete sem terjed túl a bimbócska szirmain... Atyját nem ismerte s anyját akkor vesztette el, amikor még nem volt képes megérteni borzasztó sulyát ennek a szónak: árva.

Nénje, az anyja jó nővére vette a kis gyámtalant gondjaiba. Ott cserepedett fel, ott fejlődött nyíló virággá, viruló rózsává abban a kis fa-

lusi házban, amit olyan szépen futott be a vadszóló; abban a kis kertben, amit paradicsommá varázsolt a sok szép virág. Az Esztike testvérkéi. Búgó galambok, pipiskélő csibikék, pletykázó kacsák voltak az ő házi életének nagy gondjai s a jó öreg Szultán hűséges gondossággal nézte, hogyan sűrög-forog az ő kisebbik urnője reggeltől-estig eközött a sok sipító, gágogó népség között; vagy hogyan ápolja, öntözgeti a kertben az ő virágait.

Egyszer azután olyan dolog történt, amit a Szultán sehogy sem szeretett.

Idegen jött a házhoz. Sima képű, kikent-kifent alakú, kinyalt modoru urfi, a nénike gazdag városi bátyjának fia. Tanulmányait elvégezve, itthon a közeli városkában nevezte ki magát valamiféle hivatalra. És most ellátogatott a nénjéhez — atyafiságos érzületből, mint ő mondá. Aki pedig jobban figyelt, láthatta mindjárt, hogy ez az atyafiságos érzület nem annyira a nénikének, mint inkább a szépséges unokatestvérnek, Esztikének szól.

A hű Szultán vette ezt észre legelőbb. És valahányszor Jenő urfi kirándult a nénikéjéhez — ami pedig kezdett nagyon gyakori dolog lenni — Szultán sohasem tágitott Esztike oldala mellől. Talán ez volt az oka, hogy Jenő urfi nem nagyon nyájasan nézett Szultánra.

Esztike pedig nagyon megváltozott. Korábbi vidámsága, jókedve eltűnt s helyébe bús elmélázás jött, magába vonulás. Hol sirt, hol nevetett, hol búsult, hol nótázott. De látszott rajta, hogy a sirás, a búsulás őszintébb szívből jön, mint a kacagás, a nótázás. . . Szíve kinyílt és oly mohón kéjelgett abban az édes, mámorító érzetben, aminek szerelem a neve, mint a virág, mely remegve nyitja bimbószirmai az éltető napsugár felé.

Első szerelem! Óh te bűvös-bájos varázsoló! Te ezermester, aki lehozod a csillagos eget erre a sártekére, ha játszi kedved úgy tartja és aki megmutatod, megizletteted hiveiddel már ezen a világon azt a kéjt, amely odaát vár az idvezültekre! És aki viszont képes vagy arra, hogy a poklok legmélyesegesebb fenekéből hozz fel egy izzó darabot és azt dobjad bele a sajtó kebelbe, hogy a képzeletnél is irtózatossabb fájdalommal kinezd azt, aki hálódba került!

. . . Szegény Eszti! Ő kipróbálta mind a kettőt. Volt boldog, idvezültnek hitte magát, mikor az enyhe nyári estéken, minden istenáldotta nap, ott pihentette kis fejcskáját Jenő keblén. Aki nem győzte füleibe suttogni a szebbnél szebb, az édesnél édeesebb vallomásokat és fénysugarakból rajzolta ki jövődjük égboltozatára a ragyogó boldogságot. Oly kimondhatatlanul édes érzettel volt telve ártatlan szivecskéje, hogy az éjszaka magányában zokogva fohászzkodott a Mindenhatóhoz, hogy csak valamit, csak egy részt hagyjon meg ebből az érzetből keblében az élet számára, és ő még akkor is túlboldog lesz. . .

Ez volt az álom. Az egyetlen igazán szép álom minden ember életében. Utána jött az ébredés.

Az ébredés, a kiábrándulás akkor, amikor Jenő látogatásai kezdtek ritkábbak lenni, amíg végre egészen elmaradtak. A kiábrándulás, a fájdalom, a pokol az ő szörnyű kinjával akkor, amikor Esztike a mindig hű Szultán kíséretében egy langyos őszi estén a kertek alatt sétált s a Kutass nemzetes

uraimék filagóriájából furcsa beszéd ütötte meg füleit. Amelyik beszédben Kutass mama, Kutass apa, meg a Kutass Linka azt beszélték meg egymás között, hogy a Jenő holnaputáni esküvőjén ki milyen puczczbán veszen majd részt. Kutass mama nem állhatta meg, hogy a családi tanácskozás végén epésen hozzá ne tegye: »Okosan tette bizony az a Jenő apja, hogy nem engedte a fiát összeállani azzal a sehonnai koldus békával, az Esztivel. Majd bizony. . . beleült volna a kisasszony a nagy vagyona. . .«

Többet szegény Eszti nem hallott. Hirtelenében olyant fordult vele a világ, hogy a csillagok kerültek alul, a föld meg felfelé, a mennyország helyébe. Tudott mindent; és érezte, hogy ezzel a tudással összeomlik körülötte a világ.

*

Esztike csak hetek multán tért annyira magához, hogy ismét eszmélni tudott, mert közben megjárta egy kissé a másvilágot is. A Kutassék kertje alól lábait — Isten látja az ő bűnös lelkét, de nem tehet róla — egyenesen a malomár felé vitték. . . . Annak a mély vizéből czipelte ki nagy erőlködéssel Szultán, mikor Esztike lelke már a felhőkbe készült.

Az már azután nem volt vigasztalás az ő sebzett szívének, hogy Jenőt az esküvő napján halálra hurczolták a kocsival éppen azok a csikók, melyek gazdag apjának büszkeségét képezték. Éppen azok; kissé riadósak voltak még s a vőlegény rosszul esett ki, mikor elragadták a kocsit. . .

Az árva pedig hervad, szenved és halódik.

Mert az árvának hervadni, szenvedni, halódnunk illik. . .

Kassay Ilona.

Egy mozdony emlékeiből.

Elbeszéli ő maga.

(5. folyt.) A Kitartás* eredeti humoreszkje.

Elindulásom után még hallottam, hogyan kezdi magyarázni a nagy tudású vasuti szakférfiu és melleslegesen rendőrkapitány ur a holt pontról való saját külön elméletét. De azután nem hallgattam oda, mert fontosabb dolgokkal voltam elfoglalva. Indultam a lakodalomba. Ifjan, tüzesen, vigan, mint ahogy ez egy vőlegényhez illendő.

Kissé bántott ugyan a dolog, hogy sem muzsika, se koszoru, se cigány, se nyoszolyó leányok, se rozmaring. De ezen is megvigasztalódtam nagyhamar; gondoltam, hogy ez már így szokás a vasuti házasságoknál. Hanem azt kitapasztaltam, hogy nagy ur vagyok. Mikor a sok váltónak meg nyelvének vége volt, egy zászlós ur bocsátott ki kemény tisztelgéssel az állomásból. Mindjárt mellette egy másik zászlós ur állott, valami széles, poros utnak a közepén, aki még feszesebben szalutált. Tetszelgősen pislogtam rájuk a piros pápaszemen keresztül. Jól esett látnom ezt a nagy kirukkolást.

Csak a későbbi idők folyamán tudtam meg, hogy ezek nem annyira az én tiszteletemre lettek

odaállítva, mint inkább azért, hogy egyikük a váltókra, másikuk meg arra a széles utra vigyázzon. Mert hogy az ilyen széles utakat azért csinálják mindig az állomások tövébe és őriztetik őket, hogy senki azokat el ne lopja, és hogy minél több malacgot, gyereket, kutyát meg szekeret lehessen rajtuk elgázoltatni.

A nagy közelségnél fogva a két bakter egymásra is szokott vigyázni — nehogy a másik esetleg egy porcióval több pálinkát igyék meg. Néha azután úgy elvigyáznak egymásra, hogy sem a váltókat, sem a sorompót, sem a vonatokat nem látják — egymástól.

De gyerünk tovább. Valóságos láz fogott el, ahogy kiértem a sik pályára és láttam azt az egyenes, csillogó utat magam előtt, a szabad mezőt magam körül. — Jól fest az anyjuk ebben a környezetben — mondok; noha ismeretes rövidlátóságom mellett bizony nem tudtam a tájéket szemügyre venni. Keblem tágult, izmaim feszültek s mint a szabadjára eresztett csikó, olyan örült rohanással ugráltam tova. Hová? Meddig? ... Bántam is én, csak hogy kedvemre szaladhattam.

Rohanásom közben furesábbnál-furesább dolgokat vettem észre. Először egy keskeny, magas bakaköponyeget, a tetejében egy kenyérsütő lapáttal. Azután jött egy kis házikó, körülötte minél kevesebb fa és minél több disznóól. A kis ház előtt is egy vitéz levante állott, aki ugyancsak szalutált és akinek patrontás volt a hasán, rövid, gömbölyű kard az oldalán. Széles csatabárd volt mellette ledugva a földbe, annak a nyeléhez támaszkodott. Hanem ez a csatabárd is nagyon emlékeztetett holmi kenyérsütő-lapátra ... No, sebj.

Most egy szakasz katonaság mellett rohanunk el. Ott állanak szép sorjában a vágány mentén, lábhoz tett fegyverrel és vitézül tisztelegnek. Azok is, akiknek nem volt csákó a fejükön. Mert ilyen is akadt közöttük, aminthogy nagyon hiányos volt az egyenruhájuk. Én búroknak néztem őket. A puskájuk, ahogy egy ódavatett pillantással kivettem, nagyon primitív szerkezetű. Akár kapanyélnek is gondolhatta volna az ember, ha ugyan az a pléh, ami az alján volt, kapa lett volna; vagy esetleg ásó. Hanem biz az csak amolyan rozsdás micsoda volt, amiről nehéz volt feltételezni, hogy az dologra is használódik ... Későbbem tudtam meg, hogy ezek pályafentartási munkások, akiknek a káplárjukat parti-féregnek nevezi a vasutas nép. Most már azután tudtam azt is, hogy miért volt rozsdás azoknak a kapája ...

Megint tovább. Amint rohanok, egyszerre társam akadt a futásban. Az árokból ugrott ki, egy bokor alól, azután fel a vasutra és usgyi! elibém akar vágni. Nem engedlek, kóczos — gondoltam magamban és fokozott gyorsasággal mérem az utat. Az a szemtelen szürke, apró jószág pedig nem hogy elmaradt volna, de rittig, megelőz egy kicsinység s a következő pillanatban: zsupsz, beugrik a vágányba, hogy majd a másik oldalra ináljon át. Erre én is azt mondom, hogy: Zsupsz s az első lábammal olyat lépek rajta, hogy megijedni se volt ideje. Nyekkentett valamit, amikor kettévált, de biz én nem értettem, hogy mit, a hátamon állók meg kiabálni kezdtek: nyul, nyul!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tagtárs. Bizony az nem jó szó és magyar embernek nem is ajánljuk, hogy használja. A *forghalmista* is abból a műhelyből került ki, ahonnan az *irodista*, *talmudista* és *mozghalmista*.

G. H. 272. Ha azt akarja, hogy akár köpenye, akár téli kabátja teljesen a mai szép divatnak megfelelő állásu legyen, lyukaszsza ki az alsó zsebeket és öntsön mind-egyikbe egy-egy kiló nyulsrétet. Alul, a bélés és posztó varratában ezek a srétek nehézségüknél fogva sorban egymás mellett fognak elhelyezkedni s az ön kabátja alul úgy kikerekedik, akár a legszebb krinolin. De a czél el lesz érve, mert a kabát — harangalakuvá válik.

Galagonya bokor. Nem szabad ám rögvést minden csekélységen megharagudni. Jó. Tegyük fel, hogy ő sértő szándékkal mondta önnek, hogy: viziörjü. Ez még nem becsületsértés, sem nem rágalmazás, mert a viziörjü egy igen jámbor és igen becsületes állat. Olyan jó barátok között, mint önök is, az efélék bizony máskor is és gyakrabban megesnek s a pillanatnyi felfortyanás nem lehet ok arra, hogy régi barátság ilyen ártatlan élczelődésen szenvedjen hajótörést ... Mit szolt volna ön ahhoz, ha azt mondja önnek az ön jó barátja, hogy: úgy néz, mint a borjú, mikor palacsintát eszik? ... He?

Tag neje. Kezek kisebesedése ellen nagyobb mosás után a következő eljárást ajánlhatjuk: Csekély mennyiségű sellakot feloldunk tiszta spirituszban s a nagymosás előtt néhány nappal bedörzsöljük kezünk fejét ezzel az oldattal.

Második kérdésére értesítjük, hogy a köszvényben szenvedő betegnek legajánlatosabb táplálék a kelkáposzta-főzelék.

Géza. Egy ifju elment egy nagyon híres bölcsőshöz. — Mondd, atyám, mi az igazi bölcseségnek ismertető jele? ... Az aggastyán pedig felelé neki: Bölcs ember az, fiam, aki mindenre csak mosolyog a világon ... Azóta az ifju mindenre mosolyog e világon — de bölcs ő azért nem lett.

Honfi. Szívesen szolgálunk felvilágosítással: A szíami király egyéb sok titulusa között ez is benne van: »A rizs nagyura«. — A légy repülésközben 330 szárnycsapást tesz másodpercenként. — Első hónapos korában ép annyi gyermek hal el, mint felnöttek 20—40 éves korukban. — Parancsol talán még ...?

Pályafelvigyázó. Ablakok befagyása ellen ezt ajánljuk: 60 percentes alkoholban (de nem denaturált, hanem tiszta spiritusz kell hozzá) olvaszson fel 55 gramm glicyert, az oldattal, ha már egészen megtisztult, egy finom posztódarab segítségével törölje végig belülről az ablaküveget s az azután sem befagyni nem fog, sem megizzadni, elhomályosodni.

Iltsik L. Árpád, Zimony, 3 korona 30 fillért; *Szrubian Ede, Temes-Kubin,* 3 korona 90 fillért; *Zsigó Károly, Facset,* 4 koronát; *Szekeres Ferencz, Brassó,* 4 korona 50 fillért; *Szalóky János, Ipolyság,* 6 koronát; *Tóth János, Báltaszék,* 6 korona 50 fillért; *Doór Ferencz, Alsó-Árpás,* 6 korona 60 fillért; *Biró Ede, Kovászna,* 6 korona 80 fillért; *Zsigmond Béla, K.-Vásárhely,* 6 korona 80 fillért; *Klobucár Márton, Oriovác,* 6 korona 80 fillért; *Huszár Sándor, T.-Vásárhely,* 7 koronát; *Horváth Gábor, Csála,* 7 koronát; *Mezőfalvy György, H.-M.-Vásárhely,* 7 korona 40 fillért; *Kiss Ferencz, Lugos,* 7 korona 40 fillért; *László Ferencz, Kolozsvár,* 8 korona 40 fillért; *Radó Ignác, Kis-Czell,* 8 korona 80 fillért; *Szathmáry József, Dorogh,* 9 korona 90 fillért; *Ujváry Péter, Szegzárd,* 10 koronát; *Zsebők István, Ács,* 10 korona 10 fillért; *Szalmuther József, Kismarton,* 10 korona 86 fillért; *Könyves Kálmán, K.-K.-Félegyháza,* 10 korona 88

fillért; *Cseh Sándor, Uj-Péteri*, 11 korona 74 fillért; *Gyuricza Antal, Bihar-Püspöki*, 12 korona 20 fillért; *Tankó István, Eger*, 12 korona 80 fillért; *Schiller Miksa, Breznóbánya*, 13 korona 40 fillért; *Lovass János, Nagy-Károly*, 14 korona 65 fillért; *Gáspár Vilmos, Csákova*, 15 korona 60 fillért; *Balázs Márton, Maros-Ludas*, 16 korona 39 fillért; *Petykó András, Eger*, 16 korona 39 fillért; *Galba Mátyás, Lipótvár*, 16 korona 70 fillért; *Löcsey György, Tövis*, 17 korona 96 fillért; *Kemény Pál, Budapest*, 18 korona 96 fillért; *Máté Kertész Mihály, Ujszékely*, 19 korona 23 fillért; *Schmelhaus Emil, Gány*, 19 korona 40 fillért; *Kocsis István, Piski*, 22 korona 83 fillért; *Virbán János, M-Bogát*, 23 koronát; *Tóth Ferencz, Anina*, 23 korona 20 fillért; *Sziklai László, Budapest*, 26 korona 34 fillért; *Dániel Sándor, Petrozsény*, 27 korona 20 fillért; *Egyházy János, Esztergom*, 30 korona 50 fillért; *Hegyi Endre, Kis-Czell*, 35 korona 79 fillért; *Schmidt Lajos, Szabadka*, 36 korona 95 fillért; *Bajnok Béla, Budapest*, 41 korona 65 fillért; *Sternthal József, Budapest*, 42 korona 84 fillért; *Guttman Ignác, S.-A.-Ujhely*, 48 korona 60 fillért; *Torzás György, Temesvár*, 52 korona 10 fillért; *Zsigó György, Nagy-Várad*, 53 korona 64 fillért; *Vogyeráczy József, Budapest*, 80 korona 84 fillért; *de Rivó József, Bród*, 121 korona 53 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — *Józsa Bertalané, Budapest*, szeptember hóra; *Ács Lajos, Rákospalota*, november és december hónapokra; *Stefanovitz Edgárd, Déva*, november és december hónapokra; *Asztaloszy Lajos, Piski*, november és december hónapokra; *Kropf Emil, Zimir*, november és december hónapokra; *Balogh János, Balaton-Szt.-György*, november és december hónapokra; *Gallasz Sándor, Czece*, december hóra; *Kell István, Vajda-Hunyad*, december hóra; *Pojmann Vincze, Somoogy-Szobb*, december hóra; *Máthé Mihály, Kolozsvár*, december hóra; *Péter Illés, Selyp*, december és január hónapokra; *Augusztin István, Belovár*, december és január hónapokra; *Sági Pál, Szt.-János*, szeptember, október, november, december, január és február hónapokra; *Rusz Vilmos, Zágráb*, november, december, január és február hónapokra, főleg 40 fillér; *Bodanitz Lajos, Szombathely*, november, december, január és február hónapokra; *Nagy István, Serke*, december, január és február hónapokra; *Nagy András, B.-Ujfalu*, december, január és február hónapokra; *Kovács Károly, Ungvár*, december, január és február hónapokra; *Németh Sándor, Gödöllő*, december, január és február hónapokra; *Juhász Ferencz, Budapest*, január hóra; *Balházi János, Vinkovce*, január hóra; *Hara-jovits Ödön, Petrozsény*, január hóra; *Balogh Benjamin, Debreczen*, január hóra; *Blázsek István, Vác*, január hóra; *Bóta Mihály, Eger*, január hóra; *Schmötzer József, Muzsla*, január hóra; *Deutsch Armin, Fogaras*, január hóra; *Miklós Gyula, Győr*, január hóra; *Sztehlik Orbán, Kassa*, január hóra; *Merész György, Versecz*, január hóra; *Rentka István, Budapest*, január hóra, főleg 1 korona; *Sinkó Péter, Fogaras*, január hóra; *Sütő András, Zimir*, január hóra; *Gulyás Mihály, Győr*, január hóra; *Rigasz András, Jernye*, január hóra; *Weisz Vilmos, Zágráb*, január hóra; *Miskolezi Péter, Székpáloca*, január hóra; *Lami György, Füle*, január hóra; *Kuszena Pál, Trencsén-Tepla*, január hóra; *Szorító János, Anina*, január és február hónapokra; *Csekovits Béla, Annavölgy*, január és február hónapokra; *Székely László, Jólész*, január és február hónapokra; *Filó János, Miskolez*, január és február hónapokra; *Csamangó Ferencz, Gyála*, január és február hónapokra; *Kiss Gábor, Kis-Bocskó*, január és február hónapokra; *Jánoscsák János, Kassa*, január és február hónapokra; *Miklóska Károly, Torna*, január és február hónapokra; *Velösy Károly, Budapest*, január és február hónapokra; *Escher Ferencz, Budapest*, január és február hónapokra; *Nagy Domokosné, Zilah*,

január és február hónapokra; *Dorner Pál, Vasvár*, január és február hónapokra, főleg 50 fillér; *Szabó Mihály, Füzös-Abony*, január és február hónapokra; *Daksz Antal, Elemér*, január, február és márczius hónapokra; *Molnár Éva, Budapest*, február és márczius hónapokra; *Kovács István, Puszta-Daróc*, február és márczius hónapokra; *Huszár István, Nagy-Becskerek*, február és márczius hónapokra; *Bödi Imre, Nagy-Harsány*, február és márczius hónapokra; *Kiss Ignác, Török-Szt.-Miklós*, február és márczius hónapokra; *Dékay Gyula, Szeged*, február és márczius hónapokra; *Halmi Sándor, Zágráb*, február, márczius és április hónapokra könyveltük.

Felelős szerkesztő: **Temesváry Alajos.**

Cserélni óhajt

magyarországi kisebb középállomásról (a jobbparti üzletvezetőség egyik helyi érdekű vonaláról) pályafelvigyázó a kolozsvári üzletvezetőség bármelyik vonalára. Közlebbi értesítést e lap szerkesztőségé ad.

Cserélni óhajt

pályafelvigyázó, Horvátországban fekvő igen jó helyről, mert fiát a magyar hazában szeretné iskoláztatni Beosztása helyén a szolgálat könnyű, amennyiben csak egy állomása van. Aki vele cserél, annak 200 koronát hajlandó fizetni. Ajánlatok lapunk szerkesztőségéhez küldendők.

Egyesületünk fogorvosa

Dr. Rajman Kálmán

(Budapest József-körut 45. szám alatt)

egyesületünk tagjait 50% engedmény mellett gyógykezeli.

POLGÁR SÁNDOR

orvosi mű- és kötszerésznél

Budapest, VII., Erzsébet-körut 50

legjutányosabban beszerezhető legjobb találmányú sérvkötők, összes betegápolási eszközök és köt-szerek, Haskötők, egyenestartók, orthopaediai fűzők és járógépek, valamint müláb és műkéz saját műhelyében a legpontosabban készül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenti címre ügyelni tessenek.

Egyesületünk tagjai ezen hirdetés előmutatása esetén 10% engedményben részesülnek.

4 liter

kitünő borókapálinka

korona 8.40

4 liter

kitünő gyógyfüves likőr

korona 11.—

bérmentve utánvétellel szállít

Cornides Károly, Felka

Szepes-megye